

Бактериалното кафяво гниене по картофите - нов карантинен вредител за България

Начин на разпространение - част 1

Автор(и): Елка Димитрова, н-к отдел "Фитопатология и ФСД"; Милена Димова, гл. експерт в ЦЛКР

Дата: 16.03.2015

Кафявото гниене по картофите е бактериално заболяване, причинявано от патогенната бактерия *Ralstonia solanacearum*.

Болестта е разпространена в Европа (Германия, Гърция, Италия, Румъния, Турция, Югославия, Великобритания, Испания, Холандия и др.), Азия, Африка и Америка.

Бактериалното кафяво гниене е вредоносна болест по културните растения от семейство Картофови за районите с тропичен и умерен климат, поради което нейният причинител е включен в карантинния списък на повечето страни. Големи икономически поражения са били наблюдавани по картофи, домати и тютюн в САЩ, Индонезия, Бразилия, Колумбия, Египет и Южна Африка. Във Филипините през 1966-1968 г. общите загуби са били 15 % при домати, 10 % при патладжан и пипер и 2 – 5 % при тютюна. В Индия при производство на домати понякога се наблюдават тотални загуби.

Основни гостоприемници на патогена са картофи (*Solanum tuberosum*), домати (*Lycopersicon esculentum*), тютюн (*Nicotiana tabacum*), патладжан (*Solanum melongena*), пипер (*Capsicum annum*), банан (*Musa paradisiaca*), памук (*Gossipium* sp.), фъстъци (*Arachis hypogaea*) и рицин (*Ricinus communis*).

В Европа е разпространена раса 3 на *Ralstonia solanacearum*, която има ограничен кръг гостоприемници – картофи (*Solanum tuberosum*), домати (*Lycopersicon esculentum*), патладжан (*Solanum melongena*) и плевелните растения червено и черно кучешко грозде (*Solanum nigrum* и *Solanum dulcamara*).

Начин на разпространение:

- Заразените клубени са основно средство за разпространяване на ***Ralstonia solanacearum***. Развитието на болестта зависи от температурата /над 25 °C са особено благоприятни за размножаването на бактерията/ и от влажността. В хладни условия заразените растения не проявяват симптоми, но са „резервоар“ на бактерии и могат да предадат болестта в клубените под формата на латентна инфекция. Това води до нови огнища на зараза.
- Бактерията се запазва до една година в почвата, полепнала по неизгнили растителни остатъци, селскостопански машини, оборудване, работен инвентар, обувки и складови помещения.
- Дъждовните и поливни води разпространяват патогена в нови незаразени площи.
- Бактерията прониква в корените на растенията през рани, получени от работните инструменти при култивирането на картофите и рани от почвени вредители - нематоди и насекоми.